

ZAGŁADA ŻYDÓW I STOSUNKI POLSKO-ŻYDOWSKIE PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

KATALOG PUBLIKACJI

Instytutu Pamięci Narodowej

2000–2016

ZAGŁADA ŻYDÓW I STOSUNKI POLSKO-ŻYDOWSKIE PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

KATALOG PUBLIKACJI

Instytutu Pamięci Narodowej

2000–2016

WARSZAWA, MARZEC 2017

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ul. Wołoska 7
02-675 Warszawa
www.ipn.gov.pl

ISBN 978-83-8098-105-8

SPIS TREŚCI

Monografie	5
Dokumenty	7
Konferencje	8
Kto ratuje jedno życie... ..	9
Z archiwum emigracji	11
Teki edukacyjne	12
Patroni naszych ulic	13
Varia.	14
Publikacje oddziałów IPN	16
Indeks autorów.	22
Indeks tytułów	22

MONOGRAFIE

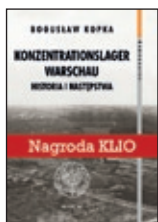

Marta Cobel-Tokarska

Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce

Autorka podejmuje próbę opisu podziemnego, tajemniczego świata, w którym skazani na śmierć Żydzi próbowali w czasie Zagłady ocalić życie. Ukrywający się i ukrywani znaleźli się nagle w przestrzeni ograniczonej pod względem fizycznym, społecznym i symbolicznym.

ISBN 978-83-7629-354-7; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2012, format A5, oprawa twarda, s. 304 + 24 s. wkł. zdj. (seria „Monografie”, t. 83), w sprzedaży

Bogusław Kopka

Konzentrationslager Warschau. Historia i następstwa

Celem pracy jest opis i próba systematyzacji nowych ustaleń w sprawie KL Warschau, naszkicowanie tła historycznego i prezentacja najważniejszych dokumentów z akt śledztwa w sprawie zbrodni ludobójstwa popełnionej w latach 1943–1944 w niemieckim obozie koncentracyjnym w Warszawie. Ważne są również pytania, wciąż zadawane przez historyków i środowiska kombatanckie, a zwłaszcza kwestie wywołujące

najwięcej polemik i sporów, dotyczące wielkości obozu, jego obszaru, przeznaczenia i charakteru, oraz tego, ile osób naprawdę w nim zginęło, czy w obozie funkcjonowały komory gazowe i krematoria, a jeżeli tak, to gdzie, oraz czy prawdą jest, że został założony w październiku 1942 r. Publikacja wydana również w języku niemieckim.

Książka została uhonorowana Nagrodą KLIO 2007 III stopnia w kategorii Varsaviana. ISBN 978-83-60464-46-5; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2007, format B5, oprawa twarda, s. 712 (seria „Monografie”, t. 32), nakład wyczerpany

Marcin Urynowicz

Adam Czerniaków 1880–1942. Prezes getta warszawskiego

Na biografii Adama Czerniakowa swe piętno odcisnęły wszystkie najważniejsze wydarzenia historii Polski końca XIX i pierwszej połowy XX w.: zabory, krótki okres niepodległości, agresja nazistowskich Niemiec i sowieckiej Rosji. Jej bohater pełnił wiele ważnych funkcji w życiu społeczno-politycznym II RP. Był jednym z przywódców polskich Żydów.

Odwaga cywilna, nieuleganie stereotypom i nonkonformizm sprawiły, że nie cieszył się popularnością. Od 1939 r. stał na czele warszawskiego Judenratu. Drugiego dnia deportacji warszawskich Żydów do obozu zagłady w Treblince, 23 lipca 1942 r., popełnił samobójstwo.

ISBN 978-83-7629-050-8; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, format B5, oprawa twarda, s. 376 (seria „Monografie”, t. 50), nakład wyczerpany

red. Andrzej Żbikowski

Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Studia i materiały

Autorzy artykułów analizują wybrane aspekty stosunków polsko-żydowskich pod okupacją niemiecką. Książka zawiera sześć studiów regionalnych – na temat Białostocczyzny, Krakowa, Łodzi, rejencji katowickiej, Rzeszowszczyzny i Warszawy – oraz cztery studia tematyczne, poświęcone stosunkowi Armii Krajowej i Delegatury Rządu na Kraj do zagłady polskich Żydów, Radzie Pomocy Żydom „Żegota” i polskim „Sprawiedliwym”, negatywnym aspektem okupacyjnych relacji polsko-żydowskich oraz stosunkowi środowisk narodowych do Zagłady.

ISBN 978-83-60464-01-4; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2006, format B5, oprawa twarda, s. 1022 (seria „Monografie”, t. 24), nakład wyczerpany

DOKUMENTY

Jürgen Stroop, oprac. Andrzej Żbikowski

Żydowska dzielnica mieszkaniowa w Warszawie już nie istnieje!

Raport Jürgena Stroopa jest urzędowym sprawozdaniem, opracowanym dla władz zwierzchnich przez oficera kierującego akcją tłumienia powstania Żydów w getcie warszawskim i zbrodną operacją likwidacji getta wiosną 1943 r. Dokument, który miał ukazać sprawność niemieckiej maszyny policyjno-wojskowej, po klęsce Niemiec w 1945 r. stał się źródłem ukazującym zbrodniczość tej maszyny, niewyobrażalny dramat Żydów warszawskich i bohaterstwo tych, którzy podjęli walkę, wreszcie społeczny kontekst tej walki.

ISBN 978-83-7629-065-2; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, format A4, oprawa twarda, s. 126 (seria „Dokumenty”, t. 38), publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

oprac. Andrzej Żbikowski

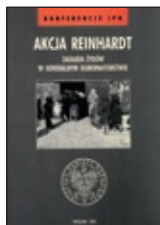
Rozwiązanie kwestii żydowskiej w dystrykcie Galicja

Pierwsza pełna edycja raportu wyższego oficera SS i policji Friedricha Katzmanna o akcji „Reinhard” (Einsatz Reinhard), której celem była eksterminacja Żydów polskich. Oryginał raportu wraz z innym ważnym dokumentem dotyczącym Zagłady Żydów polskich, a mianowicie z raportem Jürgena Stroopa o likwidacji powstania w getcie warszawskim w kwietniu i maju 1943 r., został przekazany stronie polskiej w 1948 r.

Oba raporty spoczęły w Archiwum Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich.
ISBN 978-83-7629-981-5; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2001, oprawa twarda, format A4, s. 88 (seria „Dokumenty”, t. 5), publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

KONFERENCJE

red. Dariusz Libionka

Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie

Na tom złożyły się teksty referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji naukowej w 2002 r. Upamiętniała ona 60. rocznicę rozpoczęcia akcji eksterminacji Żydów w Generalnym Gubernatorstwie znanej jako „Aktion Reinhardt”.

ISBN 978-83-89078-68-1; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2004, format B5, oprawa miękka, s. 276 (seria „Konferencje”, t. 17), nakład wyczerpany

red. Aleksandra Namysł

Zagłada Żydów na polskich terenach wcielonych do Rzeszy

Zbiór referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji naukowej poświęconej zagładzie ludności żydowskiej na polskich ziemiach wcielonych do Rzeszy. Autorzy tekstów omówili m.in. antyżydowską politykę władz niemieckich w poszczególnych regionach ziem wcielonych, organizację życia Żydów, rolę przywódców żydowskich,

postawy Żydów wobec okupacyjnej rzeczywistości i Zagłady, stosunek społeczeństwa polskiego do tragedii żydowskich sąsiadów, a także powojenne rozliczanie sprawców zbrodni na ludności żydowskiej na ziemiach wcielonych.

ISBN 978-83-6046-466-3; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2008, format B5, oprawa miękka, s. 284 (seria „Konferencje”, t. 34), nakład wyczerpany

KTO RATUJE JEDNO ŻYCIE...

Karol Madaj, Małgorzata Żuławnik

Proboszcz getta

Ks. Marceli Godlewski w czasach zaborów porzucił karierę naukową, by poświęcić się duszpasterstwu robotników. Jako proboszcz kościoła Wszystkich Świętych w Warszawie brał stronę swoich parafian, nawet jeśli prowadziło to do ekonomicznej walki z żydowskimi sąsiadami. Po utworzeniu warszawskiego getta jego kościół znalazł się w obrębie murów. Proboszcz zdobywał jedzenie i pocieszał, fałszował dokumenty i pomagał w ucieczce. Stał się symbolem katolickiego kapłana ratującego Żydów. Po latach ks. Godlewskiemu przyznano tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata.

ISBN 978-83-7629-135-2; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2010, format A5, oprawa twarda, s. 184 + płyta DVD (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 5), publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

red. Aleksandra Namysto

„Kto w takich czasach Żydów przechowuje?...”. Polacy niosący pomoc ludności żydowskiej w okresie okupacji niemieckiej

Tom, powstały w ramach projektu naukowo-badawczego IPN „Polacy ratujący Żydów”, jest zbiorem kilkunastu tekstów popularnonaukowych. Ich autorzy przedstawili, często po raz pierwszy, historie mieszkańców miast i wsi różnych regionów Polski, którzy z narażeniem życia pomagali Żydom podczas okupacji niemieckiej.

ISBN 978-83-7629-031-7; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, format A5, oprawa twarda, s. 284 (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 4), nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939-1945

Książka uzupełnia wiedzę o pomocy udzielanej ludności żydowskiej przez Polaków na Rzeszowszczyźnie. Dotąd kwestię ratowania Żydów od śmierci na tym terenie podejmowano jedynie na marginesie badań nad polityką władz okupacyjnych wobec mieszkańców Rzeszowszczyzny lub przy omawianiu stosunków polsko-żydowskich.

ISBN 978-83-60464-72-4; Instytut Pamięci Narodowej, Rzeszów 2008, format B5, oprawa twarda, s. 416 (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 2), nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy, Igor Witowicz

Polacy ratujący Żydów na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945 / Poles Rescuing Jews in the Rzeszów Region in the Years 1939–1945

Dwujęzyczny album jest skromną próbą upamiętnienia Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej. Zawiera zdjęcia Polaków, w niektórych przypadkach również Żydów uratowanych przez polskich opiekunów. Większość prezentowanych fotografii opublikowano po raz pierwszy.

ISBN 978-83-7629-273-1; Instytut Pamięci Narodowej, Rzeszów 2011, oprawa twarda, format A4, s. 270, (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 1), nakład wyczerpany

Mateusz Szpytma

The Risk of Survival. The Rescue of the Jews by the Poles and the Tragic Consequences for the Ulma Family from Markowa

Autor w sposób syntetyczny przedstawia losy Polaków i Żydów w Polsce okupowanej przez Niemców podczas II wojny światowej. Skupia się na pomocy, jakiej Polacy udzielali Żydom podczas Holokaustu. Szczególną uwagę poświęca wsi Markowa na Podkarpaciu, w której ukrywało się 25 Żydów. Punktem kulminacyjnym książki są wydarzenia z 24 marca 1944 r., kiedy za pomoc Żydom Niemcy zabili Józefa i Wiktorię Ulmów oraz ich dzieci, a także wszystkich, których w swoim gospodarstwie ukrywali – osiem osób z rodzin Szallów i Goldmanów.

ISBN 978-83-7629-028-7; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, format B5, oprawa twarda, s. 116 (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 3), w sprzedaży

Z ARCHIWUM EMIGRACJI

Kazimierz Iranek-Osmecki

Kto ratuje jedno życie... Polacy i Żydzi 1939–1945

Książka powstała w 1968 r. na emigracji w Londynie. Jej autor, wybitny oficer WP, w latach okupacji niemieckiej m.in. szef Oddziału II (informacyjno-wywiadowczego) Komendy Głównej AK, podjął próbę udokumentowania pomocy, jaką Polacy nieśli Żydom podczas II wojny światowej. Starał się także przybliżyć relacje polsko-żydowskie w latach 1939–1945.

ISBN 978-83-7629-062-1; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, format A5, oprawa twarda, s. 390 (seria „Z archiwum emigracji”, t. 2), nakład wyczerpany

Stefan Korboński, tłum. Grażyna Waluga

Polacy, Żydzi i Holocaust

Książka Stefana Korbońskiego jest ostatnią pozycją w znacznym dorobku pisarskim jednego z najwybitniejszych polityków polskiego ruchu ludowego. Po raz pierwszy została wydana w języku angielskim pod tytułem *The Jews and the Poles in the World War II* w Nowym Jorku w 1986 r. Powstała jako odpowiedź na stan ówczesnych stosunków polsko-żydowskich na kontynencie amerykańskim, a na ich recepcję i ocenę wpłynęły osobiste doświadczenia autora, szczególnie z okresu II wojny światowej. Książkę tę należy traktować jako cenny dokument epoki posiadający wartość źródłową.

ISBN 978-83-7629-270-0; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2011, format B5, oprawa twarda, s. 132 (seria „Z archiwum emigracji”, t. 4), nakład wyczerpany

TEKI EDUKACYJNE

wprowadzenie *Teresa i Henryk Świeboccy*, oprac. *Agnieszka Bajor-Zagórska, Piotr Setkiewicz*

Auschwitz. Pamięć dla przyszłości. Teka edukacyjna

Pakiet edukacyjny przygotowany wspólnie przez Biuro Edukacji Publicznej IPN i Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Publikacja przedstawia pięcioletnią tragiczną historię KL Auschwitz – od momentu utworzenia do wyzwolenia. Pakiet podzielony jest na dwie części: materiały dla nauczyciela i dla ucznia.

ISBN 978-83-89078-05-8; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2003, format A4, oprawa miękka, s. 46 + 16 + 23 karty, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

wprowadzenie *Katarzyna Cegiela, Kamila Sachnowska, Olga Tumińska*, oprac. *Kamila Sachnowska, Katarzyna Cegiela, Karol Madaj, Olga Tumińska*

Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej. Teka edukacyjna

Pakiet edukacyjny „Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej” prezentuje tematykę, o której rzadko wspomina się w polskich szkołach, dlatego też ma być wypełnieniem tej luki edukacyjnej. W pakiecie przedstawione są organizacje, ale również osoby prywatne, które w czasie okupacji niemieckiej pomagały Żydom.

ISBN 987-83-7629-008-9; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2008, format A4, oprawa miękka, s. 92 + 48 + 62 karty, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

oprac. *Adam Puławski, Agnieszka Jaczyńska, Dariusz Libionka*

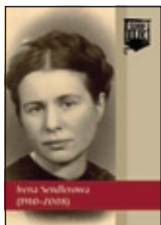
Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej. Teka edukacyjna

Pakiet ma pomóc nauczycielom w przekazywaniu, a uczniom w przyswojeniu wiedzy o niewyobrażalnym mordzie blisko 6 mln europejskich Żydów, w tym 3,5 mln Żydów polskich. Służyć ma również ciągłemu kształtowaniu żywej pamięci o tych wydarzeniach, przede wszystkim o ofiarach, ich cierpieniu i śmierci, a także odwadze i determinacji tych, którzy przeżyli.

ISBN 978-83-89078-87-2; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2005, format A4, oprawa miękka, Warszawa 2005, s. 88 + 36 + 36 kart, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

PATRONI NASZYCH ULIC

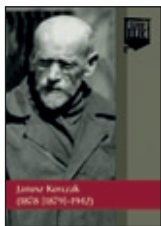

Anna Mieszkowska

Irena Sendlerowa (1910–2008)

Irena Sendlerowa jako kierowniczka referatu dziecięcego Rady Pomocy Żydom „Żegota” w czasie wojny zorganizowała przerzut ok. 2500 dzieci żydowskich z getta i kryjówek dla nich po stronie „aryjskiej”. Uhonorowana tytułem Sprawiedliwa Wśród Narodów Świata.

ISBN 978-83-7629-624-1; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2014, format C5, oprawa miękka, s. 24, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

Agnieszka Witkowska-Krych

Janusz Korczak (1878 [1879]–1942)

Janusz Korczak – lekarz, pedagog i pisarz – całe swoje życie poświęcił dzieciom. Współzałożył i prowadził Dom Sierot dla dzieci żydowskich, w którym stosował nowatorskie metody wychowawcze. W 1942 r. wraz ze swymi wychowankami zginął w obozie zagłady w Treblince.

ISBN 978-83-7629-891-7; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015, format C5, oprawa miękka, s. 24, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

Beata Wolszczak

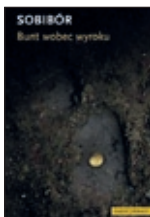
Jan Karski (1914–2000)

Jan Karski (właściwie Jan Koziielewski) w czasie II wojny światowej jako kurier Polskiego Państwa Podziemnego utrzymywał kontakt między konspiracyjnymi władzami a Rządem RP na uchodźstwie, przewożąc na Zachód tajne informacje o życiu w okupowanej Polsce. Jako naoczny świadek potwierdził wiedzę świata o zagładzie Żydów.

ISBN 978-83-7629-925-9; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015, format C5, oprawa miękka, s. 24, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

VARIA

red. Marek Bem, wybór Marta Janczewska

Sobibór. Bunt wobec wyroku

Na publikację składają się fragmenty świadectw 27 ocalałych. Do tych zapisów dołączono także dwa głosy tych, którzy zginęli w sobiborskiej komorze gazowej. Te dwa listy, wyrzucone z pociągu jadącego do obozu, reprezentują ponad 300 tys. osób, które w Sobiborze zostały na zawsze.

ISBN 978-83-61283-66-9; Instytut Pamięci Narodowej, Ośrodek Karta, Warszawa 2012, format A5, oprawa miękka, s. 172 + 20 s. wkł. zdj., sprzedaż prowadzi Ośrodek Karta

Hermann Langbein, tłum. Viktor Grotowicz, przedmowa Witold Kulesza

Auschwitz przed sądem. Proces we Frankfurcie nad Menem 1963–1965. Dokumentacja

Między 20 grudnia 1963 a 20 sierpnia 1965 r. we Frankfurcie nad Menem odbył się proces członków załogi obozu Auschwitz. Wyjątkowość tego postępowania sądowego i jego polityczne znaczenie polegały na tym, że sąd niemiecki został zobligowany do zbadania jednej z najstraszliwszych zbrodni, która kiedykolwiek została popełniona (na dodatek właśnie przez Niemców). Protokoły z przesłuchań zmuszają do zastanowienia się nad pytaniem, dlaczego Auschwitz był w ogóle możliwy.

ISBN 978-83-7704-022-5; Instytut Pamięci Narodowej, VIA NOVA, Muzeum Pamięci Auschwitz-Birkenau, Wrocław–Warszawa–Oświęcim 2011, format B5, oprawa twarda, s. 756, w sprzedaży

red. Paweł Machcewicz, Krzysztof Persak

Wokół Jedwabnego, t. 1: Studia, t. 2: Dokumenty

Publikacja prezentuje wyniki badań naukowych nad zbrodniami popełnionymi na polskich Żydach w Jedwabnem, Radziłowie i innych miejscowościach Łomżyńskiego i Białostocczyzny latem 1941 r. Na tom pierwszy składają się studia, które przedstawiają te wydarzenia na szerokim tle historycznym. W tomie drugim opublikowano dokumenty polskie, sowieckie i niemieckie, w tym raporty NKWD, relacje Polaków represjonowanych przez sowieckiego okupanta, raporty wywiadowcze

Polskiego Państwa Podziemnego, sprawozdania niemieckich formacji wojskowych i policyjnych, świadectwa ocalałych Żydów, akta śledztw oraz procesów karnych w sprawie zbrodni w Jedwabnem i Radziłowie. ISBN 83-89078-08-2; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2002, format B5, oprawa twarda, s. 526 (t. 1), 1034 (t. 2), nakład wyczerpany

red. Aleksandra Namysło, Grzegorz Berendt

Rejestr faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej

Publikacja jest wynikiem prac prowadzonych przez grupę badaczy w ramach projektu „Indeks Polaków zamordowanych i represjonowanych za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej”. Zawiera ona krótkie opisy 289 aktów represji wobec 505 Polaków za pomoc niesioną ludności żydowskiej. Zarówno poszczególne noty, jak i cała publikacja mają charakter otwarty i – w miarę pojawienia się kolejnych ustaleń oraz nowych informacji – treści będą uzupełniane i modyfikowane.

ISBN 978-83-7629-669-2; Instytut Pamięci Narodowej, Instytut Studiów Strategicznych, Warszawa 2014, s. 436, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

PUBLIKACJE ODDZIAŁÓW IPN

Białystok

Ewa Rogalewska

Getto białostockie. Doświadczenie Zagłady – świadectwa literatury i życia

Książka jest specyficzną, bo odbiegającą od tradycyjnej metodologii historycznej, monografią naukową białostockiego getta, ujmującą badany temat przez pryzmat człowieka doświadczającego Zagłady i świadectw literackich tego okresu.

ISBN 978-83-62357-09-3; Instytut Pamięci Narodowej, Białystok 2013, format A5, oprawa twarda, s. 320, wydanie drugie uzupełnione i poprawione, w sprzedaży

Katowice

Aleksandra Namysło

Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie okupacji niemieckiej / Before the Holocaust Came... The situation of Jews in Zagłębie during the German occupation

Na podstawie bogatego materiału ikonograficznego w dwujęzycznym albumie zrekonstruowano losy żydowskich mieszkańców Zagłębia Dąbrowskiego od momentu wkroczenia wojsk niemieckich we wrześniu 1939 r. po likwidację gett w sierpniu 1943 r. Opatrzona zwięzłym komentarzem dokumentacja fotograficzna ilustruje najważniejsze aspekty sytuacji Żydów zagłębiowskich w okresie okupacji: konsekwencje pierwszych restrykcji antyżydowskich z lat 1939–1940, życie codzienne i warunki bytowe, działalność Rad Starszych, masowe deportacje do obozów pracy przymusowej, selekcje do obozów zagłady, proces izolacji i gettoizacji Żydów oraz organizację ruchu oporu.

ISBN 978-83-60891-20-9; Instytut Pamięci Narodowej, Katowice 2009, format A4, oprawa twarda, s. 152, nakład wyczerpany

red. Aleksandra Namysło

Zagłada Żydów zagłębiowskich

Publikacja jest pokłosiem sesji naukowej zorganizowanej 9 września 2003 r. w ramach obchodów 60. rocznicy zagłady Żydów będzińskich. Zaprezentowane podczas niej referaty dotyczyły nie tylko samego procesu eksterminacji Żydów zagłębiowskich, co sugerowałby tytuł sesji, ale dotyczyły również problemów bardziej ogólnych, symptomatycznych dla sytuacji wszystkich żydowskich mieszkańców rejencji katowickiej.

ISBN 978-83-55895-7-5; Instytut Pamięci Narodowej, Muzeum Zagłębia w Będzinie, Urząd Miejski w Będzinie, format B5, oprawa miękka, Będzin 2004, s. 174, nakład wyczerpany

Kraków

Martyna Grądzka

Przerwane dzieciństwo. Losy dzieci Żydowskiego Domu Sierot przy ul. Dietla 64 w Krakowie podczas okupacji niemieckiej / A Broken Childhood. The Fate of the Children from the Jewish Orphanage at 64 Dietla Street at Cracow during the German Occupation

Wydana w polsko-angielskiej wersji książka Martyny Grądzkiej poświęcona jest wojennym losom jednej z krakowskich instytucji społecznych, opiekujących się sierotami żydowskimi. Stowarzyszenie, które zajmowało się dziećmi, powstało już w II połowie XIX w. i od tamtego czasu spełniało bardzo ważną funkcję w dziejach gminy żydowskiej na krakowskim Kazimierzu. Kres instytucji przyniosła II wojna światowa.

ISBN 978-83-936117-2-0; Instytut Pamięci Narodowej, Wydawnictwo „Wysoki Zamek”, Kraków 2012, format B5, oprawa miękka, s. 476, w sprzedaży

Martyna Grądzka-Rejak

Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945)

Książka jest pierwszą pełną monografią ukazującą dynamikę losów kobiet żydowskich podczas II wojny światowej w perspektywie jednego miasta, w zmieniających się okolicznościach: od przestrzeni Krakowa tuż po wybuchu wojny, poprzez ograniczoną, ciasną przestrzeń getta, aż po obecność kobiet w obozie Płaszów.

ISBN 978-83-943785-8-5; Instytut Pamięci Narodowej, Wydawnictwo „Wysoki Zamek”, Kraków 2016, format B5, oprawa miękka, s. 488, w sprzedaży

Ryszard Kotarba

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945

Obóz pracy przymusowej w Płaszowie zaczęto budować w listopadzie 1942 r. Miał on tymczasowo służyć wykorzystaniu żydowskiej siły roboczej z getta oraz rozwiązać „kwestię żydowską” w Krakowie. Przekształcony 10 stycznia 1944 r. w obóz koncentracyjny, w którym więziono też inne narodowości, w tym Polaków, istniał niemal do końca wojny. Publikacja łączy w sobie bogaty i unikatowy materiał ikonograficzny

z obszernym rysem historycznym obozu.

ISBN 978-83-7629-026-3; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa–Kraków 2009, format A4, oprawa twarda, s. 312, nakład wyczerpany

Ryszard Kotarba

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Przewodnik historyczny

Przewodnik zawiera informacje o getcie w Krakowie, początkach, rozbudowie i likwidacji obozu w Płaszowie, warunkach życia więźniów, niemieckich zbrodniach, ściganiu zbrodniarzy wojennych, a także mapę z trasą zwiedzania. Publikacja dostępna również w języku angielskim.

ISBN 978-83-943749-1-4; Instytut Pamięci Narodowej, Kraków 2016, format A5, oprawa miękka, s. 88, wydanie II poprawione, publikacja elektroniczna do pobrania ze strony: pamiec.pl

Mateusz Szpytma

Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy

Józef Ulma (1900–1944) był ogrodnikiem i działaczem społecznym. Jako fotograf amator udokumentował życie rodzinnej Markowej, jednej z podkarpackich wsi. W 1942 r. wraz z żoną Wiktoria przyjął pod swój dach poszukujących pomocy Żydów. Półtora roku później, 24 marca 1944 r., wszyscy zostali zamordowani przez niemieckich żandarmów.

ISBN 978-83-87832-73-5; Instytut Pamięci Narodowej, Instytut Studiów Strategicznych, Kraków 2015, format A4, oprawa twarda, s. 156, wydanie drugie poprawione i uzupełnione, w sprzedaży

red. Jacek Wijaczka, Grzegorz Miernik

Z przeszłości Żydów polskich: Polityka, gospodarka, kultura, społeczeństwo

Zbiór studiów nad różnorodnymi przejawami aktywności społecznej Żydów w Polsce od epoki nowożytnej po czasy współczesne, z przewagą tekstów dotyczących dziejów najnowszych – od handlu kupców żydowskich w siedemnastowiecznym Krakowie przez budzące ciągle emocje kwestie Holocaustu, postaw podziemia antykomunistycznego wobec Żydów czy

nastrojów antysemickich i emigracji w 1968 r., po recepcję pojęcia Żyd w języku polskim. ISBN 978-83-8838-562-9; Instytut Pamięci Narodowej, Kraków 2005, format B5, oprawa twarda, s. 406, nakład wyczerpany

Lublin

Adam Puławski

W obliczu Zagłady. Rząd RP na Uchodźstwie, Delegatura Rządu RP na Kraj, ZWZ-AK wobec deportacji Żydów do obozów zagłady (1941–1942)

Książka ukazuje, kiedy i w jaki sposób ZWZ-AK, delegatura i rząd polski zdobywały informacje o masowych mordach na ludności żydowskiej. Autor zastanawia się, jak rozumiano nadchodzące wiadomości i kiedy powstała świadomość, że jest to zorganizowana i totalna akcja Zagłady.

ISBN 978-83-7629-088-1; Instytut Pamięci Narodowej, Lublin 2009, format B5, oprawa twarda, s. 582, nakład wyczerpany

Łódź

red. Julian Baranowski, Sławomir M. Nowinowski

Getto Łódzkie / Litzmannstadt Getto 1940–1944

Album prezentuje ponad 300 zdjęć ilustrujących zagładę łódzkich Żydów. Fotografie poprzedzone zostały szerokim wprowadzeniem historycznym, ukazującym kontekst tragicznych wydarzeń z lat 1940–1944. Publikacja wydana również w języku angielskim.

ISBN 978-83-929304-2-6; Instytut Pamięci Narodowej, Archiwum Państwowe w Łodzi, Łódź 2009, format A4, oprawa twarda, s. 288, nakład wyczerpany

Adam Sitarek

„Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta łódzkiego

Autor książki postawił sobie za zadanie opisanie struktur i funkcjonowania aparatu administracyjnego getta w Łodzi. Na rozkaz okupacyjnych władz niemieckich na początku 1940 r. stłoczono tam na 4 km² ponad 160 tys. Żydów z Łodzi i okolicznych miejscowości.

ISBN 978-83-63695-16-3; Instytut Pamięci Narodowej, Łódź 2015, format B5, oprawa twarda, s. 340, w sprzedaży

red. Adam Sitarek, Michał Trębacz, Ewa Wiatr

Zagłada Żydów na polskiej prowincji

Tom zawiera referaty z konferencji naukowej „Nie masz już żydowskich miasteczek...» Zagłada Żydów na polskiej prowincji. Ofiary. Sprawcy. Świadkowie”, zorganizowanej w 2011 r. w Łodzi staraniem Instytutu Pamięci Narodowej oraz Uniwersytetu Łódzkiego.

ISBN 978-83-63695-02-6; Instytut Pamięci Narodowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, format A5, oprawa twarda, s. 536, w sprzedaży

Rzeszów

red. Edyta Czop, Elżbieta Rączy

Z dziejów stosunków polsko-żydowskich w XX wieku

Wydany przez Instytut Pamięci Narodowej w Rzeszowie i Instytut Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego zbiór artykułów poświęconych stosunkom polsko-żydowskim w XX w. Autorami są przedstawiciele różnych ośrodków naukowych, zarówno w kraju, jak i w Izraelu.

ISBN 978-83-7338-489-9; Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2009, format B5, oprawa twarda, s. 184, w sprzedaży

Michał Kalisz, Elżbieta Rączy

Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945

Publikacja opisuje w sposób syntetyczny zagładę Żydów i złożone stosunki polsko-żydowskie w regionie gorlickim w latach 1939–1945.

ISBN 978-83-7629-902-0; Instytut Pamięci Narodowej, Rzeszów 2015, oprawa twarda, format B5, s. 216, nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945

Książka przedstawia eksterminację Żydów w dystrykcie krakowskim, dokonaną przez niemieckiego okupanta: pośrednią, realizowaną głównie poprzez antyżydowskie zarządzenia, stworzone Żydom warunki życia, przesiedlenia i pracę przymusową, oraz bezpośrednią, czyli morderstwa dokonywane w miejscu zamieszkania i punktach zbiorczych, a także deportacje do obozów zagłady i masowe mordy w ich komorach gazowych.

ISBN 978-83-7629-663-0; Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2014, oprawa miękka, format B5, s. 408, nakład wyczerpany

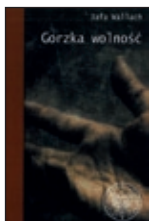

oprac. Elżbieta Rączy, Igor Witowicz

Zagłada Żydów na Rzeszowszczyźnie. Album pamięci. Extermination of Jews in the Rzeszów region. Album of Remembrance

Album zawiera fotografie archiwalne, przedstawiające życie codzienne żydowskiej ludności Rzeszowszczyzny przed wojną i w czasie okupacji niemieckiej, oraz współczesne, ukazujące miejsca masowych mordów i zbiorowe mogiły, niekiedy zapomniane. Większość zdjęć z okresu wojny została wykonana przez Niemców, którzy nie wahali się rejestrować dokonywanych przez siebie zbrodni.

ISBN 978-83-89078-65-1; Instytut Pamięci Narodowej, Rzeszów–Warszawa 2004, format A4, oprawa twarda, s. 184, nakład wyczerpany

*Jafa Wallach, postłowie Rena Bernstein, oprac. i red. wydania polskiego
Elżbieta Rączy*

Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu

Książka to zapis rzeczywistości okupacyjnej widzianej oczami ofiar nazizmu. Ukazuje, jak daleko może sięgać granica ludzkiej wytrzymałości, gdy trzeba podjąć walkę o życie własne i najbliższych. Pokazuje także determinację polskiej rodziny i przyjaciół w ratowaniu grupy Żydów od śmierci z rąk niemieckich okupantów.

ISBN 978-83-7629-352-3; Instytut Pamięci Narodowej, Rzeszów 2012, format B5, oprawa twarda, s. 166 + 25 s. wkł. zdj., w sprzedaży

Szczecin

wstęp i oprac. Paweł Knap

„Jak ci się uda uratować, pamiętaj”. Relacje „Sprawiedliwych” i o „Sprawiedliwych” z województwa zachodniopomorskiego

Do 2010 r. tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata uhonorowano ponad 23 tys. osób, z których ponad 6 tys. stanowią Polacy. Do tomu trafiły historie 35 z nich – mieszkańców województwa zachodniopomorskiego.

ISBN 978-83-61336-76-1; Instytut Pamięci Narodowej, Szczecin 2010, format B5, oprawa twarda, s. 220, nakład wyczerpany

INDEKS AUTORÓW

- Bajor-Zagórska Agnieszka 12
Baranowski Julian 19
Bem Marek 14
Berendt Grzegorz 15
Bernstein Rena 21
Cegiela Katarzyna 12
Cobel-Tokarska Marta 5
Czop Edyta 20
Grądzka-Rejak Martyna 17
Grotowicz Viktor 14
Iranek-Osmecki Kazimierz 11
Jaczyńska Agnieszka 12
Janczewska Marta 14
Kalisz Michał 20
Knap Paweł 21
Kopka Bogusław 5
Korboński Stefan 12
Kotarba Ryszard 18
Kulesza Witold 14
Langbein Hermann 14
Libionka Dariusz 8, 12
Machcewicz Paweł 14
Madaj Karol 9, 12
Miernik Grzegorz 18
Mieszowska Anna 13
Namysło Aleksandra 8, 9, 15–17
Nowinowski Sławomir M. 19
Persak Krzysztof 14
Puławski Adam 12, 19
Rączy Elżbieta 9, 10, 20, 21
Rogalewska Ewa 16
Sachnowska Kamila 12
Setkiewicz Piotr 12
Sitarek Adam 19
Stroop Jürgen 7
Szpytma Mateusz 10, 18
Świeboccy Teresa i Henryk 12
Trębacz Michał 19
Tumińska Olga 12
Urynowicz Marcin 5
Wallach Jafa 21
Waluga Grażyna 12
Wiatr Ewa 19
Wijaczka Jacek 18
Witkowska-Krych Agnieszka 13
Witowicz Igor 10, 20
Wolszczak Beata 13
Żbikowski Andrzej 6, 7
Żuławnik Małgorzata 9

INDEKS TYTUŁÓW

- Adam Czerniaków 1880–1942. Prezes getta warszawskiego*, Marcin Urynowicz 5
Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie, red. Dariusz Libionka 8
Auschwitz przed sądem. Proces w Frankfurcie nad Menem 1963–1965. Dokumentacja, Hermann Langbein, tłum. Viktor Grotowicz, przedmowa Witold Kulesza 14
Auschwitz. Pamięć dla przyszłości. Teka edukacyjna, wprowadzenie Teresa i Henryk Świeboccy, oprac. Agnieszka Bajor-Zagórska, Piotr Setkiewicz 12
Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce, Marta Cobel-Tokarska 5
Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945, Michał Kalisz, Elżbieta Rączy 20
Getto białostockie. Doświadczenie Zagłady – świadectwa literatury i życia, Ewa Rogalewska 16
Getto łódzkie / Litzmannstadt Getto 1940–1944, red. Julian Baranowski, Sławomir M. Nowinowski 19
Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu, Jafa Wallach, posłowie Rena Bernstein, oprac. i red. wydania polskiego Elżbieta Rączy 21

- Irena Sendlerowa (1910–2008), Anna Mieszkowska 13
 „Jak ci się uda uratować, pamiętaj”. Relacje „Sprawiedliwych” i o „Sprawiedliwych” z województwa zachodniopomorskiego, wstęp i oprac. Paweł Knap 21
 Jan Karski (1914–2000), Beata Wolszczak 13
 Janusz Korczak (1878 [1879]–1942), Agnieszka Witkowska-Krych 13
 Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945), Martyna Grądzka-Rejak 17
 Koncentrationslager Warschau. Historia i następstwa, Bogusław Kopka 5
 Kto ratuje jedno życie... Polacy i Żydzi 1939–1945, Kazimierz Iranek-Osmecki 11
 „Kto w takich czasach Żydów przechowuje?...”. Polacy niosący pomoc ludności żydowskiej w okresie okupacji niemieckiej, red. Aleksandra Namysło 9
 Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945, Ryszard Kotarba 18
 Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Przewodnik historyczny, Ryszard Kotarba 18
 „Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta łódzkiego, Adam Sitarek 19
 Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Studia i materiały, red. Andrzej Żbikowski 6
 Polacy ratujący Żydów na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945 / Poles Rescuing Jews in the Rzeszów Region in the Years 1939–1945, Elżbieta Rączy, Igor Witowicz 10
 Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej. Teka edukacyjna, wprowadzenie Katarzyna Cegięła, Kamila Sachnowska, Olga Tumińska, oprac. Kamila Sachnowska, Katarzyna Cegięła, Karol Madaj, Olga Tumińska 12
 Polacy, Żydzi i Holocaust, Stefan Korboński, tłum. Grażyna Waluga 11
 Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939–1945, Elżbieta Rączy 9
 Proboszcz getta, Karol Madaj, Małgorzata Żuławnik 9
 Przerwane dzieciństwo. Losy dzieci Żydowskiego Domu Sierot przy ul. Dietla 64 w Krakowie podczas okupacji niemieckiej / A Broken Childhood. The Fate of the Children from the Jewish Orphanage at 64 Dietla Street at Cracow during the German Occupation, Martyna Grądzka 17
 Rejestr faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej, red. Aleksandra Namysło, Grzegorz Berendt 15
 Rozwiązanie kwestii żydowskiej w dystrykcie Galicja, oprac. Andrzej Żbikowski 7
 Sobibór. Bunt wobec wyroku, red. Marek Bem, wybór Marta Janczewska 14
 Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy, Mateusz Szpytma 18
 The Risk of Survival. The Rescue of the Jews by the Poles and the Tragic Consequences for the Ulma Family from Markowa, Mateusz Szpytma 10
 W obliczu Zagłady. Rząd RP na Uchodźstwie, Delegatura Rządu RP na Kraj, ZWZ-AK wobec deportacji Żydów do obozów zagłady (1941–1942), Adam Puławski 19
 Wokół Jedwabnego, t. 1: Studia, t. 2: Dokumenty, red. Paweł Machcewicz, Krzysztof Persak 14
 Z dziejów stosunków polsko-żydowskich w XX wieku, red. Edyta Czop, Elżbieta Rączy 20
 Z przeszłości Żydów polskich. Polityka, gospodarka, kultura, społeczeństwo, red. Jacek Wijaczka, Grzegorz Miernik 18
 Zagłada Żydów na polskich terenach wcielonych do Rzeszy, red. Aleksandra Namysło 8
 Zagłada Żydów na polskiej prowincji, red. Adam Sitarek, Michał Trębacz, Ewa Wiatr 19
 Zagłada Żydów na Rzeszowszczyźnie. Album pamięci. Extermination of Jews in the Rzeszów region. Album of Remembrance, oprac. Elżbieta Rączy, Igor Witowicz 20
 Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej. Teka edukacyjna, oprac. Adam Puławski, Agnieszka Jaczyńska, Dariusz Libionka 12
 Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945, Elżbieta Rączy 20

INDEKS TYTUŁÓW

Zagłada Żydów zagłębiowskich, red. Aleksandra Namysło 17

Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie okupacji niemieckiej / Before the Holocaust Came... The situation of Jews in Zagłębie during the German occupation, Aleksandra Namysło 16

Żydowska dzielnica mieszkaniowa w Warszawie już nie istnieje!, Jürgen Stroop, oprac. Andrzej Żbikowski 7

Wydawnictwo IPN

ul. Wołoska 7

02-675 Warszawa

www.ipn.gov.pl

Izabela Matuszewska – dyrektor, izabela.matuszewska@ipn.gov.pl

Sekretariat: tel. 22 581 89 54, wydawnictwo@ipn.gov.pl

Dystrybucja: Tomasz Kowalski, tomasz.kowalski@ipn.gov.pl

Informacja: Maciej Steppa, tel. 22 581 86 97, maciej.steppa@ipn.gov.pl

Sprzedaż publikacji IPN prowadzi księgarnia IPN w Warszawie:

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia”, ul. Marszałkowska 21/25, tel. 22 576 30 06, poniedziałek–piątek: 10.00–19.00, soboty: 9.15–13.45

Publikacje można także nabywać w oddziałach IPN w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu.

Szczegółowe informacje na stronie <http://ipn.gov.pl/pl/publikacje/gdzie/oddzialy-ipn>.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ul. Wołoska 7
02-675 Warszawa
www.ipn.gov.pl